

Hudební festivaly umějí venku lépe než u nás

Česká republika se se svými deseti miliony obyvatel může pochlubit opravdu velkým počtem hudebních (nejen rockových) festivalů. Přesto si musíme přiznat, že v okolních zemích je umění dělat lépe. Nelze ovšem paušalizovat. Je jasné, že ne každá hudební akce v zahraničí je lepší než ty u nás. Obecně ale lze říci, že ty nejvýznamnější festivaly u našich sousedů jsou na podstatně vyšší úrovni.

TEXT: DANIEL MARŠALÍK

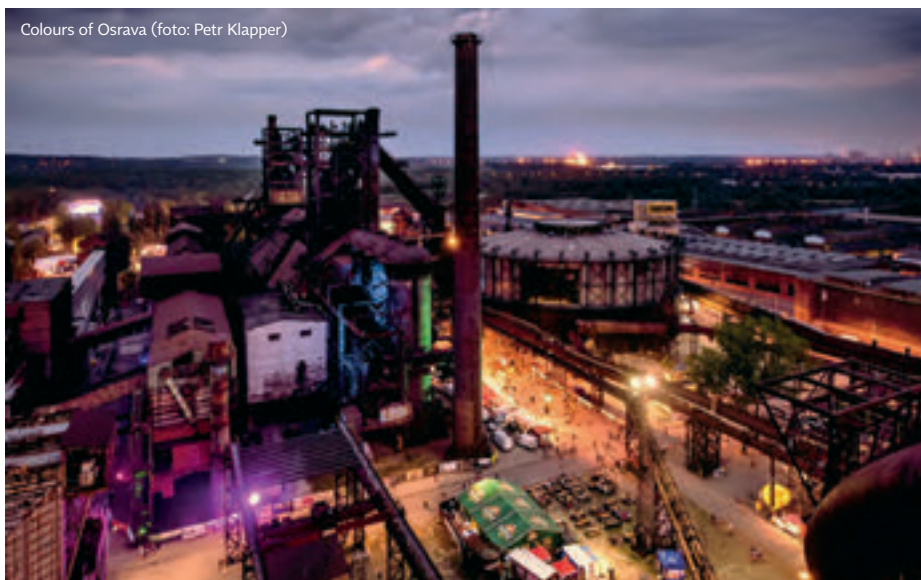
Kladnou stránkou toho, že je v Česku tolik festivalů, bezesporu je, že nejste-li příliš náročni na dramaturgii a chcete si užít hlavně atmosféru, tak v průběhu léta máte každý víkend několik příležitostí vyjet za živou muzikou a často se něco koná i ve vašem okolí, ať už žijete v kterémkoliv regionu republiky.

Přestože tu máme tolik festivalů, o žádném nemůžeme tvrdit, že by byl svým významem mezinárodní. Kdysi se za vlajkovou loď festivalové sezony označoval Rock for People. Jeho síla ale velmi zeslábla, a tak k sobě svolává návštěvníky všemožnými dramaturgickými pokusy, jako je zavedení česko-slovenského dne, speciální vystoupení Karla Gotta, koncertní zastávka comebackového turné skupiny Lucie atd. Tyto kroky do jisté míry fungují, ale přebírají pouze návštěvníky menších festivalů zaměřujících se na domácí interprety. Snahy dotknout se velkého světa jako by se královéhradecký festival vzdal.

Lepší pověst, ale ne tolik návštěvníků má třídní festival Mighty Sounds, který se koná každoročně v červenci v Táboře. Festival se soustřeďuje především na punk a punk rock, rock'n'roll, hardcore, reggae, ska, rockabilly, indie rock a hudební styly a scény, které se od nich odvíjejí nebo s nimi úzce souvisejí. Ze všech festivalů má návštěvník právě u Mighty Sounds pocit, že ho pořadatelé realizují ze zálibení k dané hudbě a snaha vydělat je až na druhém místě.

V posledních letech se hodně vytáhl Colours of Ostrava, který se snaží zvát i aktuální interprety a pro mnohé návštěvníky se stal jakýmsi objevitelem čerstvých jmen. Díky Colours Češi ve své době objevili Zaz, Jamieho Culluma nebo Janelle Monáe. Přesto i na ostravském festivalu lze cítit, že stále vnitřně bojuje se svým zaměřením. Jednou nohou chce vyjít do velkého světa a vozit velké hvězdy, na druhou stranu se nechce vzdát svých pevných world music kořenů. Festivalu také hraje do karet vizuálně velmi atraktivní lokace u vysokých pecí, která musí oslovit každého příchozího, ať je návštěvník, či vystupující. Českému milovníkovi muziky, který v životě nenavštívil větší festival v zahraničí, to stačí. Ostrava je prozatím jednoznačně naším nejlepším a nejreprezentativnějším hudebním festivalem. Nesmí ale ustrnout, naopak se musí dál zdokonalovat. Stále je kam.

Jen na domácí interprety se zaměřuje série festivalů České a moravské hrady, která víkend co víkend přes celé léto opakuje okolí nějakého hradu, rozestaví dvě stage a přiláká vždy tisíce návštěvníků. Vzhledem k tomu, že jde o akce regionálního významu, je pochopitelné, že světové hvězdy bývají opomenuty. Škoda ale je, že seznam vystupujících je každý rok velmi podobný. Tento model je však velmi úspěšný. O tom svědčí i fakt, že se s Hrady počítá už i na Slovensku. Podobně

Colours of Osrava (foto: Petr Klapper)

Brutal Assault (foto: Radim Hromádka, iReport)

nudnou dramaturgii mají i Majáles nebo Votvírák, který se koná zhruba v polovině června. I ty dokážou nalákat na česko-slovenské menu desetitisíce návštěvníků. V souvislosti s hudební dramaturgií Votvíráku, Hradů CZ nebo Majálesu se nejednomu musí vybavít věčné a relevantní nadávání na dramaturgii většiny českých rádií. Je smutné, že je konzervativní vkus v Češích podporován z tolika stran.

V opozici k výše zmíněným mainstreamovým festivalům stojí mnohé akce zaměřené výrazně na nějaký žánr. Pozoruhodným eventem je Hip Hop Kemp, který se tradičně odehrává na konci srpna ve Festivalparku

v Hradci Králové. Svým zaměřením se orientuje na mladší publikum a dokáže oslovit i teenagery z Polska. Zcela zásadní složkou hip hopu je text, a tak je pochopitelné, že hlavní hvězdy bývají z tuzemska. Přesto se pořadatelé snaží nalákat i zahraniční headlinery a sem tam se jim opravdu zadaří. Například Američana Kendricka Lamara pozvali v době, kdy jeho sláva strmě rostla a brzy byl kritikou opěvován jako nejlepší rapper na světě.

Příznivci tvrdé kytarové muziky si zase přijdou na své v komplexu bývalé vojenské pevnosti Josefov v Jaroměři, kde se každý srpen koná Brutal Assault Festival. I když vína se na

této akci asi příliš nevypije, o tomto festivalu lze mluvit jako o festivalu s přívlastkem, který na tři dny dokáže zcela proměnit i úspěšné příkladné občany, trávící svůj pracovní čas v kancelářích v obleku nebo v kostýmku.

Nejznámější festivalovou party elektronické taneční hudby u nás je Mácháč. Jeho sláva ale v posledních letech upadá a zatím se nenašla alternativa zásadněji významu, která by tuto početnou subkulturu u nás dokázala výrazněji oslovit.

Zvláštní také je, že se příliš nedaří festivalům v Praze. Všechny výraznější pokusy skončily nezdarem. Loni se konal první ročník Prague Metronome Festivalu, a přestože nabídl skvělého Iggyho Popa, mnoho platících diváků nepřilákal. Nutné je také připomenout, že ani počasí v termínu jeho konání se příliš nepovedlo. Po prvním ročníku je ale ještě příliš brzy na hodnocení, jisté nicméně je, že akce má pozhelnání Magistrátu hlavního města Prahy, a tak se dočkáme jeho pokračování. Otázkou však zůstává, proč jeho pořadatelé v úplně stejný termín realizují konkurenční United Islands of Prague.

Mimoto zde existuje celá řada menších a opravdu malých festivalů, jakými jsou třeba Šumava Rocks v Sušici nebo Šramlfest ve Znojmě, které každoročně navštěvují v podstatě titíž lidé. S trochou nadsázky lze tyto akce přirovnat ke každoročnímu srazu abiturientů. Oproti nejružnějším městským slavnostem zde bývá zajímavější hudební dramaturgie, protože je pořádají lidé, kteří kulturou žijí, a ne „někdo z města“, kdo dostal odbor kultury na starost nebo si potřebuje nahrabat politické body.

Hudebních festivalů v Česku je opravdu hodně a stále se učíme je dělat. Je jasné, že mnoho věcí závisí na výši dostupných financí. Nemá proto smysl naše festivaly porovnávat s akcemi v Německu, Nizozemsku nebo Švýcarsku. Našinec i pochopí silný diktát sponzorů, a tedy odpustí množství brandů na malém prostoru areálu. Je ale celá řada detailů, které tvoří dobrý festival a u nás stále nefungují. Ani jedna akce u nás nedosahuje organizačních kvalit slovenské Pohody či polského Open'er Festivalu. Češi hledající kvalitu už objevili i vzdálenější Maďarsko, kde se každé léto koná několik festivalů svou kvalitou převyšujících naše akce. Nejznámější je asi týdenní Sziget, který vyrostl vždy v srpnu na ostrově Obudai v centru Budapešti.

Rock for People (foto: Petr Klapper)

Sziget v posledních ročnících navštívilo vždy přes čtyři sta tisíc lidí a pro mnohé to je nejlepší festival v Evropě. Pořadatelům je jasné, že ještě dlouho nebudou moci soupeřit s věhlasným line-upem Glastonbury a podobně slavnými hudebními svátky, a proto se snaží příchozí zabavit jinak. Svým návštěvníkům nabízejí bohatý doprovodný program, kde si každý může najít své. V nabídce jsou taneční workshopy, cirkusová vystoupení, prohlídka luminária, bungee jumping a mnoho dalších atrakcí. Je to takové město ve městě. Každý návštěvník dostane provizorní bezkontaktní platební kartu, kterou si nabije, a jen pomocí ní lze platit. Nikdo tak v ruce nezkontroluje hodnotu forintů, které jsou pro velkou část cizinců příliš exotické, a nepřepočítává, zda mu obsluha vrátila správně.

Čech po návštěvě Szigetu zůstane každopádně ohromený velikostí produkce a fungováním věcí, na které není z domova zvyklý. Jako příklad mohou posloužit i takové detaily, jako jsou toaletní papíry na toaletách po

Rock for People (foto: Petr Klapper)

celou dobu festivalu nebo minimálně vlažná voda ve sprchách.

Na Sziget rok od roku jezdí více Čechů, kteří se do Budapešti vrací, což jen

dokazuje, že tu je klientela, jež hledá něco víc než fastfoodové jídlo, levné pivo a hudební kulisu, které nabízí naprostá většina tuzemských akcí. ☒